

Gávpogat sturrot

Bealli máilmmi álbmogis ássá gávpogiin.

Dán áigge ássat badjel bealli máilmmi álbmogis gávpogiin, ja gávpogat ain sturrot. 200 jagi dassái ásse dušše 3% álbmogis gávpogiin. Dađistaga go gávpogat sturrot de maid stuorru šlumma. ON meroštallama mielde lea šlummaguovlu dakkár guovlu gos olbmui ii leat doarvái buorre ássandilli. Dasa gullá dorvvohis ássandilli, heajos buhtisvuodárusttegat, buhtes čáhci ii leat fidnemis, heajos dálut ja uhccán ássansajit.

Oza dieđuid luohitevaš neahttagálduin ja Min eana 3 girjjis ja vástit gažaldagaid:

1. Manne fárrejit olbmot gávpogiidda?
2. Manne šaddet šlummat?
3. Makkár sosiála váttisvuodát leat šlummaguovlluin?
4. Maid sáhttit dahkat buoridan dihtii dili?
5. Makkár birasváttisvuodaid dagahit gávpotstuorrumat?
6. Maid sáhttášii dahkat eastádandihtii dáid váttisvuodaid?
7. Mat lea buorit bealit ássat gávpogis? Mat leat heajut bealit?

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

Stuorra gávpogiin— dearvvašvuodaváttisvuohta

Gávpogiin lea áibmonuoskkideapmi stuorra váttisvuohtan. Muhto, mii lea dat áibmonuoskkideapmi?

Áibmonuoskkideapmi lea go áimmus leat ávdnasat mat čuhcet olbmo dearvvasvuhtii ja loaktimii, dahje nuoskkideapmi mii bilida birrasa, šattuid, elliid, ávdnasiid dahje eará osiid min eallimis. Áibmonuoskkideapmi sáhtá leat gássat, guoikkanasat dahje unna binna partihkkalát main leat iešguđetge lágan kemálaš seaguhusat.

Áibmonuoskkideapmi sáhtá čuohcat báikkálaččat, regiovdalaččat ja globálalaččat.

- Báikkálaččat čuohccá njuolgut olbmuid dearvvasvuhtii. Dát lea gávpogiin ja stuorát čoahkkebáikkiin stuorra váttisvuohtan.
- Regiovnnalaš váttisvuohta lea go čázit suvrot ja eatnamat- ja šattut nuoskkiduvvojit.
- Globálalaš váikkuhusat leat go ozongeardi gollá ja dálkkádagat rivdet.

1. Mat ávdnasat áimmus leat mat dagahit eanemus nuoskkideami?
2. Áibmonuoskkideapmi čuohccá njuolga olbmuid dearvvasvuhtii. Manne Bangkokas buhčet ollu olbmot alla varradeattuinn ja ožžot vuoiŋgasčaskkástagaid?
3. Kalkotas, Indias maid buhčet ollu olbmot dávddain áibmonuoskkideami geažil. Makkár váttuin buhčet?
4. Oza dieđuid.
 - Namut ovtta **konkrehta** nuoskkideami mii čuohccá báikkálaččat?
 - Namut ovtta **konkrehta** nuoskkideami mii čuohccá regionálaččat.
 - Namut ovtta **konkrehta** nuoskkideami mii čuohccá globálalaččat.

Áibmonuoskkudeapmi .Kolkata, Oarje Bengal, Indias.